

پروتکل کارآزمایی بالینی مرکز ثبت کارآزمایی بالینی ایران

۱۴۰۵/۰۴/۱۳

اثربخشی توانبخشی شناختی به وسیله نرم‌افزار آموزشی حافظه‌کاری و بر بهبود ادراک دیداری حرکتی و کنش‌های اجرایی دانش‌آموزان مبتلا به نارساخوانی

چکیده پروتکل

هدف از مطالعه

هدف این مطالعه بهبود نقایص و عملکرد شناختی بیمار از قبیل حافظه، عملکرد اجرایی، درک اجتماعی، تمرکز و توجه است. با توجه به اینکه مشکلات ویژه یادگیری در زمینه خواندن باعث ایجاد مشکلات زنجیر وار در سایر دروس هم می‌شود توجه به مشکلات ویژه یادگیری مربوط به خواندن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است تا دانش‌آموزان دارای هوش متناسب به دلیل نارسا خوانی از سایر دانش‌آموزان عقب نیفتند و همچنین استفاده از نتایج این تحقیق در مدارس ویژه اختلال‌های یادگیری، هسته مشاوره ادارات آموزش و پرورش و همچنین متخصصین در مراکز مشاوره کودک و نوجوان با نیازهای ویژه.

طراحی

گروه‌های مورد مطالعه شامل مجموعاً 30 نفر دانش‌آموز بین 7 تا 13 سال که در دو گروه 15 نفره شامل گروه گواه و آزمایش هستند می‌شود. نحوه تصادفی‌سازی نمونه هم به صورت انتخاب در دسترس و گمارش تصادفی ساده است.

نحوه و محل انجام مطالعه

پس از انجام آزمون‌های ورودی و انتخاب افراد، فعالیت‌های مورد نظر شامل تقویت حافظه شنیداری، دیداری و ادراک بر روی دانش‌آموزان گروه آزمایش در طی 11 جلسه انجام شد. در نهایت هم برای بررسی اثر بخشی از پرسشنامه رتبه‌بندی رفتاری کنش‌های اجرایی استفاده شد

شرکت‌کنندگان/شرایط ورود و عدم ورود

رضایت کتبی والدین و دانش‌آموزان مبتلا به نارساخوانی، کسب نمره برش لازم در آزمون ادراک دیداری-حرکتی بندرگشتالت و پرسشنامه (سیاهه) رتبه‌بندی رفتاری کنش‌های اجرایی برای هر دو گروه آزمایش و گواه، بهره‌هوشی (85 تا 115)، مقطع تحصیلی (ابتدایی)، دانش‌آموزانی که که ضریب هوشی آن‌ها کم‌تر از 85 باشد و یا نمره برش لازم در آزمون ادراک دیداری حرکتی بندرگشتالت و پرسشنامه (سیاهه) رتبه‌بندی رفتاری کنش‌های اجرایی را کسب نکرده باشند ملاک‌های ورود به پژوهش را ندارند

گروه‌های مداخله

به گروه آزمایشی اول، در طی 11 جلسه 60 دقیقه‌ای 1 بار در هفته (به مدت 11 هفته) ارائه شد. توانبخشی شناختی به وسیله نرم‌افزار آموزشی حافظه‌کاری انجام شد.

متغیرهای پیامد اصلی

حافظه دیداری و شنیداری ادراک کلی بهبود خواندن

نام اختصاری

اطلاعات ثبت در مرکز

شماره ثبت کارآزمایی در مرکز: IRCT20210609051522N1
تاریخ تایید ثبت در مرکز: 05-08-2021, 14/05/1400
زمان‌بندی ثبت: prospective

آخرین بروز رسانی: 05-08-2021, 14/05/1400

تعداد بروز رسانی‌ها: 0

تاریخ تایید ثبت در مرکز
05-08-2021, 14/05/1400

اطلاعات تماس ثبت‌کننده

نام

رضا یوسفی

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان

کشور

جمهوری اسلامی ایران

تلفن

+98 3173 0108

آدرس ایمیل

rezaayosefihaa@gmail.com

وضعیت بیمارگیری

بیمارگیری تمام شده

منبع مالی

تاریخ شروع بیمارگیری مورد انتظار

13-08-2021, 22/05/1400

تاریخ پایان بیمارگیری مورد انتظار

19-08-2021, 28/05/1400

تاریخ شروع بیمارگیری تحقق یافته

خالی

تاریخ پایان بیمارگیری تحقق یافته

خالی

تاریخ خاتمه کارآزمایی

خالی

عنوان علمی کارآزمایی

اثربخشی توانبخشی شناختی به وسیله نرم‌افزار آموزشی حافظه‌کاری و بر بهبود ادراک دیداری حرکتی و کنش‌های اجرایی دانش‌آموزان مبتلا

اطلاعات عمومی

علت بروز رسانی

عنوان عمومی کارآزمایی

بررسی اثربخشی توانبخشی شناختی بر ادراک دیداری حرکتی دانش

آموزان نارساخوان

هدف اصلی مطالعه

درمانی

شرایط عمده ورود و عدم ورود به مطالعه

شرایط عمده ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

رضایت کتبی والدین و دانش آموزان مبتلا به نارساخوانی، کسب نمره برش لازم در آزمون ادراک دیداری حرکتی بندر-گشتالت و پرسشنامه (سیاهه) رتبه بندی رفتاری کنش های اجرایی برای هر دو گروه آزمایش و گواه بهره هوشی (85 تا 115)، مقطع تحصیلی (ابتدایی).

شرایط عمده عدم ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

بهره هوشی دانش آموز کم تر از 85 باشد دانش آموز نمره برش لازم را در آزمون ادراک دیداری حرکتی بندر گشتالت کسب نکند دانش آموز نمره برش لازم را در پرسشنامه رتبه بندی رفتاری کنش های اجرایی کسب نکند.

سن

از سن 7 ساله تا سن 13 ساله

جنسیت

هر دو

فاز مطالعه

مصادق ندارد

گروه های کور شده در مطالعه

اطلاعات موجود نیست

حجم نمونه کل

حجم نمونه پیش بینی شده: 30

تصادفی سازی (نظر محقق)

اختصاص تصادفی به گروه های مداخله و کنترل

توصیف نحوه تصادفی سازی

انتخاب در دسترس و گمارش تصادفی ساده . از روش قرعه کشی استفاده می شود که بدین منظور نام ونام خانوادگی 93 دانش آموز مورد نظر در مراکز پویای مورد مطالعه در ورقه های کوچکی نوشته می شود و سپس این کارت های کوچک درون کیسه ای قرار داده شد و از بین کارت های درون کیسه به صورت تصادفی سی کارت حاوی نام ونام خانوادگی انتخاب می شود .

کور سازی (به نظر محقق)

کور نشده است

توصیف نحوه کور سازی

دارو نما

ندارد

اختصاص به گروه های مطالعه

موارد دیگر

سایر مشخصات طراحی مطالعه

کد ثبت در سایر مراکز ثبت بین المللی

خالی

تأییدیه کمیته های اخلاق

1

کمیته اخلاق

نام کمیته اخلاق

کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان

آدرس خیابان

فومن، خیابان شهدا، کوچه شهید افتخاری، ساختمان گلستان 2

شهر

فومن

شهر

فومن

استان

گیلان

کد پستی

4351739388

تاریخ تایید

2021-05-26, 1400/03/05

کد کمیته اخلاق

IR.IAU.LIAU.REC.1400.018

بیماری های (موضوعات) مورد مطالعه

1

شرح

نارساخوانی

کد ICD-10

توصیف کد ICD-10

متغیر پیامد اولیه

1

شرح متغیر پیامد

نمره ادراک دیداری- حرکتی دانش آموزان

مقاطع زمانی اندازه گیری

قبل از شروع جلسات توانبخشی شناختی و 11 هفته بعد از اتمام

جلسات توانبخشی شناختی

نحوه اندازه گیری متغیر

ادراک دیداری- حرکتی: در پژوهش حاضر منظور از ادراک دیداری- حرکتی، نمره ای است که آزمودنی ها از سیاهه ادراک دیداری- حرکتی بندر-گشتالت (1938) کسب می کنند. این سیاهه چهار نوع خطای تحریف شکل، ترکیب نادرست، چرخش و تداوم را می سنجد.

متغیر پیامد ثانویه

1

شرح متغیر پیامد

نمره کنش های اجرایی دانش آموزان

مقاطع زمانی اندازه گیری

قبل از جلسات توانبخشی شناختی و 11 هفته بعد از جلسات توانبخشی

شناختی

نحوه اندازه گیری متغیر

کنش های اجرایی: در پژوهش حاضر منظور از کنش های اجرایی، نمره ای است که آزمودنی ها از پرسشنامه رتبه بندی رفتاری کنش های اجرایی (فرم کوتاه) کسب می کنند. این پرسشنامه دارای هشت مولفه بازداری، انتقال توجه، مهار هیجانی، برنامه ریزی، سازماندهی مواد، نظارت، حافظه فعال، آغازگری اس

گروه های مداخله

1

شرح مداخله

گروه مداخله: توانبخشی شناختی به وسیله نرم افزار آموزشی حافظه کاری، به گروه آزمایشی اول، در طی 11 جلسه 60 دقیقه ای 1 بار در هفته (به مدت 11 هفته) ارائه خواهد شد. به منظور آموزش حافظه کاری این نرم افزار در سال 1389 زیر نظر استاد های روان شناسی دانشگاه فردوسی مشهد و با همکاری مؤسسه تحقیقاتی علوم رفتاری-شناختی سینا و بر اساس نظریه های موجود، با الگوبرداری از نرم افزار روبومو (کلینبرگ و همکاران، 2005) و

اداره آموزش و پرورش شهرستان فومن
درصد تامین مالی مطالعه توسط این منبع
40
بخش عمومی یا خصوصی
خصوصی
مبدا اعتبار از داخل یا خارج کشور
داخلی
طبقه بندی منابع اعتبار خارجی
خالی
کشور مبدا
کشور
طبقه بندی موسسه تامین کننده اعتبار
اشخاص

منطبق سازی آن با فرهنگ ایرانی تهیه شده است و روایی محتوایی آن مورد تأیید است. این نرم افزار تمرین های را در سه بخش حافظه شنیداری، دیداری، و فضایی (تثبیت) به صورت جداگانه با استفاده از اعداد، حروف، و اشکال به کاربر ارائه می دهد (حمزه لو، مشهدی و صالحی قدری، 1393). این نرم افزار با استفاده از روش تقویت مثبت و همچنین تکرار و تمرین و تحریک حسی بینایی و شنوایی بر توانایی حافظه کاری دانش آموز تأثیر می گذارد. دانش آموز به مرور خواهد آموخت چگونه از حواس خودش و فضا سازی ذهنی برای نگهداری بیشتر اعداد و حروف در ذهنش استفاده کند.

طبقه بندی
توانبخشی

مراکز بیمار گیری

فرد مسوول پاسخگویی عمومی کارآزمایی

1

مرکز بیمار گیری

نام مرکز بیمار گیری

اداره آموزش و پرورش شهرستان فومن

نام کامل فرد مسوول

رضا خانی

آدرس خیابان

فومن، خیابان امام خمینی، اداره آموزش و پرورش شهرستان

فومن

شهر

فومن

استان

گیلان

کد پستی

4351957151

تلفن

0108 3173 13 98+

ایمیل

rezaayosefhaa@gmail.com

حمایت کنندگان / منابع مالی

1

حمایت کننده مالی

نام سازمان / نهاد

اداره آموزش و پرورش شهرستان فومن

نام کامل فرد مسوول

مریم سیار

آدرس خیابان

فومن، خیابان امام خمینی، اداره آموزش و پرورش شهرستان

فومن

شهر

فومن

استان

گیلان

کد پستی

4351957151

تلفن

0108 3173 13 98+

ایمیل

maryam.sayyar@gmail.cim

ردیف بودجه

کد بودجه

آیا منبع مالی همان سازمان یا نهاد حمایت کننده مالی است؟

بلی

عنوان منبع مالی

فرد مسوول پاسخگویی علمی مطالعه

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول

رضا یوسفی قلعه رودخانی

موقعیت شغلی

دانشجو

آخرین مدرک تحصیلی

لیسانس

سایر حوزه های کاری/تخصص ها

آموزش پزشکی

آدرس خیابان

فومن، خیابان شهدا، کوچه شهید افتخاری، ساختمان گلستان 2

واحد 4

شهر

فومن

استان

گیلان

کد پستی

4351739388

تلفن

0108 3173 13 98+

ایمیل

rexaayosefihaa@gmail.com

فرد مسوول به روز رسانی اطلاعات

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول

رضا یوسفی قلعه رودخانی

موقعیت شغلی

دانشجو

آخرین مدرک تحصیلی

لیسانس

سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها

آموزش پزشکی

آدرس خیابان

فومن، خیابان شهدا، کوچه شهید افتخاری، ساختمان گلستان 2

، واحد 4

شهر

فومن

استان

گیلان

کد پستی

4351739388

تلفن

0108 3173 13 98+

ایمیل

rezaayosefihaa@gmail.com

برنامه انتشار

فایل داده شرکت کنندگان (IPD)

بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد

پروتکل مطالعه

بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد

نقشه آنالیز آماری

خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد

فرم رضایتنامه آگاهانه

خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد

گزارش مطالعه بالینی

بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد

کدهای استفاده شده در آنالیز

خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد

نظام دسته‌بندی داده (دیکشنری داده)

خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد

عنوان و جزئیات بیشتر در مورد داده/مستند

فایل داده شرکت کنندگان، پروتکل مطالعه و گزارش مطالعه بالینی

در قالب گزارش و مقاله به اداره کل گروه‌های آموزشی استان گیلان

ارائه خواهد شد و پس از تایید مرکز تعلیم و پژوهش‌های اداره کل در

ماهنامه‌های رشد مربوط به آموزگاران به چاپ خواهد رسید و همچنین

موارد ذکر شده در قالب بروشور به مراکز پویا ارائه خواهد شد.

بازه زمانی امکان دسترسی به داده/مستند

شروع دوره دسترسی در سال 1400 و 3 ماه پس از چاپ می باشد

کسانی که اجازه دارند به داده/مستند دسترسی پیدا کنند

کلیه افرادی که در زمینه دانشگاهی در حیطه روانشناسی فعالیت دارند

و آموزگاران و فعالین در مراکز پویا می توانند به این داده‌ها دسترسی

داشته باشند.

به چه منظور و تحت چه شرایطی داده/مستند قابل استفاده

است

با توجه به به بررسی میزان اثر بخشی کلیه افرادی که به نحوی با

مشکلات ویژه یادگیری سر و کار دارند می تواند گزارشات مربوط را

استفاده کنند.

برای دریافت داده/مستند به چه کسی یا کجا مراجعه شود

به اداره کل گروه‌های آموزشی استان گیلان

یک درخواست برای داده/مستند چه فرایندی را طی می‌کند

پس از مراجعه به اداره کل گروه‌های آموزشی و درخواست کتبی نهایتاً

با گذشت دو روز کاری موارد ارسال می شود.

سایر توضیحات